

3.TURİZM ŞÛRASI

Tam Zamanı

1-3 Kasım 2017 - Ankara

Yerel Yönetimler ve Turizm Komisyonu

Raportörler
Nuraydın ARIKAN
Sibel BAĞLI BIÇER

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Yerel Yönetimler ve Turizm Komisyonu, yerel yönetimlerin turizmdeki rolü ekseninde konunun uzman ve ilgililerince özgür tartışma, müzakere ve görüşme ortamında çalışmalarını yürütmüş, ülkemizin turizm politikasında yerel yönetimlerin rolüne ilişkin “Turizm: Yeniden ve Yerelden” anlayışı ile sunduğu çözüm önerileriyle bu konuya katkı sağlayacak hususları tespitte çalışmıştır.

1. Yerel yönetimlerin, turizmin sürdürülebilir gelişimini sağlayabilmek için Bakanlıkça ihtiyaca göre tespit edilen turizm bölgelerinde, sekretaryasının belediyece yürütüldüğü, aldığı kararları yürütme yetkisine sahip; başta Kültür ve Turizm Bakanlığı, ilgili bakanlıklar ve kurumların taşra temsilcileri, belediye ile ticaret, meslek odaları ve örgütleri, özel sektör, üniversiteler, STK'lar da dâhil olmak üzere bütün ilgili paydaşlarla birlikte hareket etmek üzere, bölgede turizm ile ilgili, bütçesi, görev tanımları belirlenerek bir “Turizm Kurulu” oluşturulup destinasyon odaklı turizm alan yönetimine geçilmelidir.

Oluşturulacak bu yapı;

- uzun vadeli turizm planlamaları yapmalı,
- ortak projeler geliştirmeli,
- yurtiçi ve yurtdışı tanıtımı için ihtiyaç duyulan halkla ilişkiler, reklam, dijital reklam ve sosyal medya kampanyaları oluşturmalı,
- kültür değerlerinin tescil, tanıtma ve markalaşma süreçlerinin takibini yapmalı,
- uluslararası fuarlarda ve etkinliklerde ayrı bir destinasyon olarak temsil etmeli,
- hedef kitlelere ve farklı turizm çeşitlerine yönelik görsel-işitsel ve basılı malzemeleri ve medya kitleri oluşturmalı ve sunmalı,
- turizm yatırımlarının doğru planlanması yönünde çalışmalıdır.

Oluşturulacak Turizm Kurulu yukarıda belirtilen ve sonradan belirlenebilecek şekilde turizm sektörüne yönelik çalışmalar yapmalıdır.

Bununla birlikte ulusal politika üretme, denetim, ödenek aktarma, iyi uygulama örneklerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması işlemleri Kültür ve Turizm Bakanlığının takibinde olmalıdır.

2. Turizmle ilgili mevzuatta görev ve yetkilere dair birbiriyle çakışan düzenlemeler, açık ya da yeterli hüküm bulunmayan hususlar için daha net şekilde tanımlamalar yapılmalıdır.

3. Yerel yönetimlerin sahip olduğu, turizme de hizmet eden kültür varlıklarını korumaya yönelik 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin (b) fıkrasındaki belediyelerin “kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun korunması hizmetlerini yapabileceğine” ilişkin takdiri yetki daha geniş bir kapsama çekilmelidir.

4. Turizmin ülke ekonomisine ve yerel kalkınmaya katkısı göz önünde bulundurularak yerel yönetimlerin turizm yatırımları ve turizme yönelik faaliyetleri yapabilmeleri için bütçeleri artırılmalıdır.

5. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesinin 6. fıkrası gereğince emlak vergisi üzerinden kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla yüzde 10 oranında tahsil edilen Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının, kültür ve turizmin geliştiği bölgelerde değerlendirilmek üzere belediyelere aktarılabilirliği konusu ilgili taraflarca değerlendirilmelidir.

6. Yerel yönetimlere genel bütçeden ayrılan payların tespitinde; yerleşik resmi nüfusun yanı sıra bölgeyi ziyaret eden turist sayısı, yatak kapasitesi ve benzeri kıstaslar dikkate alınarak yeni bir nüfus endeksi oluşturulmalıdır.

7. Yerel yönetimlerin turizm ile ilgili çalışmalarını ve yatırımlarını daha etkin kullanabilmesi, küresel eğilim taleplerinin izlenebilmesi, reklam ve pazarlama çalışmalarının hangi tüketici grubunu hedef alması gerektiğinin belirlenebilmesi için planlamalar istatistiksel veriler baz alınarak yapılmalıdır.

8. Kitle turizmi için ülkemize gelen turistlerin harcamaları, alternatif turizm türleri için gelen turistlerin yaptığı harcamalara göre daha düşük seviyededir. Bu nedenle, ülkemizin turizm gelirlerini artırabilmek için yerel yönetimlerce, “turizm paradoksu” yaşanmasına meydan vermeden, yöresel, tarihi, kültürel, sosyal ve doğal alternatif turizm ürünleri geliştirilmeli ve turizmi 12 aya yayacak çalışmalar yapılmalıdır.

9. Alternatif turizm türlerinin, kırsal yerleşimler için yeni yatırım ve iş olanakları sunan, kalkınma ve rekabet gücünü artıran özellikleri dikkate alınarak turizm alanında büyük sermayeli yatırımlar yanında küçük ve orta ölçekli yatırımlar da desteklenmelidir. Böylece yerel halkın desteğini alan, daha yaygın, sürdürülebilir ve faydalı kalkınma olanakları ortaya çıkarılabilecek ve yerelde iş ve istihdam olanakları yaratılabilecektir.

10. Turizm sektöründe faaliyet gösterenlerin farkındalıkları arttırılarak, turizm yatırımları "yeşil büyüme" yaklaşımı doğrultusunda doğal, tarihi, sosyal ve kültürel çevreyi koruyucu ve geliştirici bir anlayışla ele alınmalı; turizm işletmelerinde sınırlı ve yenilenemeyen kaynakların kullanımının asgariye indirilmesi yönünde yerel yönetimlerce hamleler yapılmalıdır.

11. Yerel yönetimlerce düzenlenecek festivaller, konserler, sosyal/kültürel/sportif etkinliklerle tanıtım yapılmalı ve söz konusu tüm etkinlik ve faaliyetler ses getirecek içeriklerle sunulmalı, etkinlik takvimleri önceden çıkarılmalı ve duyurusu tüm mecralarda yapılmalıdır.

12. Turizm yörelerindeki arazi kullanma ve altyapı kararları, gerek yerel yönetimler gerekse merkezi yönetimce sürdürülebilir turizm göz önünde bulundurularak alınmalıdır.

13. Turizm yatırımları ihtiyaçlara uygun olarak belirlenmeli ve fizibilite raporları hazırlanmalı; kent içinde ve etrafında cazibe merkezleri oluşturulmalı, eğlence, dinlenme ve sosyal kaynaşma için de arazi üretimi yapılmalıdır.

14. Yerel yönetimlerce kentsel ve kırsal peyzaj, kent estetiği, kentin kimliği, kent mimarisi, kentin özgün değerleri yaşatılmalı; doğal, tarihi, kültürel zenginlikleri en iyi şekilde korunmalı ve ziyaretçilerin kente giriş yaptıkları güzergahlar ilk izlenimi olumlu kılabilecek şekilde tasarlanmalı ve yönetilmelidir.

15. Turistik bölgelerde yerli ve yabancı film, belgesel, dizi çekimi talepleri doğru değerlendirilerek, tanıtıma katkısı göz önünde bulundurulup desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

16. Tanıtım anlamında yerele ait yeni hikâyeler oluşturulmalı ve var olan hikâyeler çağdaş tanıtım anlayışına hizmet edecek şekilde gündeme getirilmeli, böylelikle yerel değerler tanınmış ve bilinen bir ürün haline dönüştürülmelidir.

17. Yerel yönetimlerce yöresel turizm ürünleri tasarım yoluyla yeniden değerlendirilip, kentlerin turizmden alacağı pay artırılmalı, yöresel ürünlerin coğrafi işaret tescilleri yapılmalıdır.

18. Yurtdışına kaçırılan, turizme de hizmet etme potansiyeli olan kültürel ve arkeolojik varlıkların iadesi ile yerel turizme katkı sağlanması için, yerel yönetimlere de, Kültür ve Turizm Bakanlığının koordinasyonu altında yetki tanınmalıdır.

19. Turizme hizmet eden tesislerin belgelendirme ve denetim işlemi tek elden yürütülmelidir.

20. Taksicilik ve turizm amaçlı taşıma araçlarının kıstasları belirlenmeli, yerel yönetimler tarafından denetlenmeli ve caydırıcı cezai müeyyideler oluşturulmalıdır. Turist transfer yetkisi turist güvenliği açısından revize edilmeli; dijital ulaşım uygulamaları yasal çerçeveye kavuşturulmalıdır.

21. Dezavantajlı ve engelli kesimlere turizm imkânlarından faydalanabilmesini sağlayabilmek için yerel yönetimlerce gerekli tedbirler alınmalıdır.

22. Bireysel turizme ilişkin tüm turizm bilgilerini ve görsellerini içeren, yenilikçi, girişimci, yaratıcı ve sürdürülebilir, tercihlerini dijital platformlar üzerinden yapan turistler için öneriler sunan etkileyici internet siteleri ve sosyal medya uygulamaları oluşturulmalı ve mevcut dijital platformlar verimli kullanılmalıdır.

23. Ürünlerin dijital mecralar kullanılarak satılması için yerel halk bilgilendirilmeli, uygulamalar tasarlanmalıdır.

24. Yerel yönetimlerin üyesi olduğu veya ilişkide bulunduğu uluslararası ağların ve "kardeş şehir" uygulamalarının, şehirlerin uluslararası tanınırlığında ve algı şekillendirme noktasında önemli bir rol üstlendiği göz önünde bulundurulurken, bu uygulamalar yerel yönetimlerce sürdürülebilir turizm çerçevesinde ve eylem planına bağlanarak etkili bir şekilde kullanılmalıdır.

25. Turizm alanındaki uluslararası projeler, fonlar ve teşvikler, hem yerel yönetimler hem de başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere merkezi yönetimin ilgili organları tarafından takip edilmeli ve bunlardan maksimum fayda alınmaya çalışılmalıdır. İlgili aktörler turizm alanında uluslararası gündemi takip etmeli, belediyeleri bilgilendirmeli ve uluslararası ağlarla ilişkileri koordine etmeli ve işbirliği yapmalıdır.

26. EXPO ve benzeri uluslararası organizasyonların düzenlendiği ülkenin ve şehrin uluslararası arenada tanıtımını gerçekleştirdiği, potansiyel yatırımcıların ve turistlerin ülkeyi ziyareti ve tanınması için fırsat sunduğu göz önünde bulundurularak desteklenmelidir. Bununla birlikte organizasyonlar için yapılan yatırım ve harcamaların sürdürülebilirliğinin sağlanması için yerel yönetimlerce etkinlik öncesi ve sonrası düşünülerek fizibilite planlamaları yapılmalıdır.

27. Yerel yönetimler; MEB, ilgili bakanlıklar, yüksek öğrenim kurumları, üniversiteler ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile birlikte; çalışanlarını, turizm sektöründe çalışan işgücünü ve yerel halkı turizm konusunda bilgilendirmeli ve bilinçlendirmelidir.

28. Yerel yöneticilerin turizme bakışlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar, seminer, konferans, eğitim vb. faaliyetler planlanmalı ve belirli periyotlarda gerçekleştirilmelidir. İyi uygulama örnekleri düzenlenecek bilgi paylaşımı toplantıları aracılığıyla aktarılmalıdır.

29. Turizm ve yerel/genel tanıtım konularına geniş yer verilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı ile yapılacak çalışmalar sonucunda ilk ve orta dereceli okulların ders müfredatlarında turizm dersi konulması sağlanmalıdır. Yerel yönetimler, il millî eğitim ile gençlik ve spor müdürlükleri işbirliğinde yapılacak etkinliklerle, öğrencilerin yaşadıkları kentin tarihi ve turistik değerlerine karşı aidiyet duygusu kazanmaları sağlanmalıdır.

30. Turizm potansiyeli olan yerlerde özel sektörün ihtiyacı olan iş gücünün karşılanması amacıyla yerel yönetimler ve özel sektör işbirliğinde turizme yönelik meslek ve beceri kazandırma kursları düzenlenmelidir. Meslek liseleri açılarak yerel turizm istihdamı desteklenmelidir.

31. Özellikle turizmin geliştiği Büyükşehir Belediyeleri teşkilat yapılanmasında turizm daire başkanlıkları veya şube müdürlükleri; diğer belediyelerde de turizm müdürlükleri ya da şeflikleri düzeyinde hizmet birimleri kurulmalı ve uzman personel istihdam edilmelidir.

32. Şehirdeki ilgili aktörler bir araya gelerek turist güvenliği ve turizm denetimi anlamında ortaklaşa çalışmalar yürütmeli ve bunu sistematik bir biçimde sürdürmeli, turizm sektöründe denetim faaliyetleri yerel aktörlerle koordineli biçimde yürütülmelidir.

33. Yabancı turistlerin karşılaştığı güvenlik problemlerinde, yerelde rahatlıkla iletişim kurabilecekleri ve sorunlarını ilk elden çözebilecekleri bir emniyet birimi tesis edilmelidir. Ülke çapında çok dilli bir acil durum hattı ve dijital ortamda güvenlik ihbar sistemi oluşturulmalıdır.

34. Turizm beldelerinde turistlerce güvenlik endişesine neden olan ve sıkça görülen hanutçuluğa karşı, yerel yönetimlerce önlem alınmalı ve etkili yaptırımlar uygulanabilmesine ilişkin mevzuat değişikliği yapılarak geçici ve daimi kapatma yetkisi tanınmalıdır.

35. Turist güvenliğinin sağlanması için kayıtdışı günlük kiralık evler ve kaçak otelcilik faaliyetlerine yönelik yerel yönetimlere denetim yetkisi verilmelidir.

36. Turizm Enformasyon Büroları dijital çağın gereklerine göre yeniden yapılandırılmalı ve bu bürolara işlevsellik kazandırılmalıdır. Dünyadaki iyi uygulama örnekleri göz önünde bulundurularak bu bürolar daha etkin kılınmalı ve yerele ait turistik ürünler çeşitlendirilerek bu bürolar aracılığıyla satışı yapılmalıdır.

37. Ülkemizde sadece İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Gaziantep'te bulunan Kongre ve Ziyaretçi Büroları (CVB) desteklenmeli. Bu büroların güçlendirilmeleri için Kültür ve Turizm Bakanlığı ve sektör paydaşlarının liderliğinde çalışmalar yapılmalıdır.